

E. O.

P 1777 34

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Tizparancsolat

jutott el minden csehszlovákiai magyarhoz, tiz felhívás, tiz szabály, amelyet Csehszlovákia magyar lapjai melléklet gyanánt adtak az olvasóknak. A nyelv, az iskola, az ősök szelme kér hangot a tizparancsolat szavaiban, amelyekből a magyar éltakarás tör elő elemi erővel, forró hevülettel. A kisebbségi magyarság tizparancsolata az önértetes, tudatos, gerinces megnyilatkozás igazságával hat és azt szívébe kell vésní minden magyarnak. Él a magyar lélek, dobog a magyar szív, amely hiven megfogadja és betartja a maga tizparancsolatát. A magyar lélek benső lényegének a megbeesülését hirdeti a tizparancs és követeli a magyar nyelv jogait. Minden szülőhöz fordul a felhívás, hogy magyar gyermek magyar iskolába való, mert az anyanyelv adja meg az élethez való jogot. A csehszlovákiai magyarság tizparancsolata ezeket tartalmazza:

I. Én vagyok az élet forrása több mint ezer éve! Bármerre vet a sors, bármilyen életre kényszerít a végzet, ohase felejtse el, hogy magyarnak született!

II. A büszke magyar nevet hiába ne vedd ajkadra. Ne szavakkal mondjad, de tetteiddel bizonyítsd, hogy magyar vagy!

III. Ne feledkezz meg a magyar mult tiszteletéről. Ezer év viharát közt őseid örítették meg a nemzetet az elpusztulástól, a rájuk való emlékezés mindig ünnep legyen neked!

IV. Tiszteld a magyar jövőt a gyermekeidben, mert csak így lehet nemzeted örök életű a földön!

V. Ne öld meg a hitet gyermekeidben nemzeted iránt, ne szolgáltatd ki mindenre fogékony lelküket idegen isteneknek!

VI. Ne orozd el gyermekeidtól a magyar oktatás lehetőségét, mert csak az anyanyelven lehet tudást, élethez való jogot szerezni!

VII. Ne pazarold el gyermekeidet, a nemzet véresöppjeit idegen iskolákban! Mindenki elvész a magyarságnak, aki nem magyarul szerzi tudását!

VIII. Hamis próféták színes ígéretein ne add el a magyar jövőt. Ne higgy a csábító szavaknak, nem gyermekek javát, de nemzeted vesztét áhítja, ki fiad-leányod idegen nyelvre akarja fogni!

IX. Ne kívánd a másét, de a magadét ne engedd!

X. Tűrj, szenvedj, éhezz, de magyar voltodat soha, semmiért meg ne tagadd! Csak így mentheted át nemzetedet az igazság győzelmének szebb korába!

Ahol van magyar iskola, ne hagyjátok elsenyedni gyermek hiján! Ahol nincs, bár szükség van rá, hangozzon szóval követeljétek!

Fekete Mihály szélnek eresztette társulatát amelynek tagjai ismét kenyér nélkül állanak, mert az igazgató kereken kijelentette, hogy a szerződésnek vége és gázsikat már fizetni nem tud

Temesvár, június 30.

Finita comedia... Vége van. Nem lehet tovább, mert a temesvári magyar közönség is belátta, hogy csak maszlag az, amit Fekete Mihály mint a temesvári magyar színház igazgatója az orra elé tartott.

A temesvári magyar színház és a temesvári színészek ismét kenyér nélkül vannak.

A helyzet ugyanaz, mint tavaly novemberben és decemberben. Csak egy a különbség, hogy akkor egy jól működő aknamunka tette tönkre a temesvári magyar színházat, amely nagyszerű társulattal igyekezett nekivágni a szezonnak, míg a mostani balsorsát egyedül az a körülmény okozta, hogy a temesvári közönségnek mégis csak színházat kell adni és nem lehet ékes, szép szavakkal elszédíteni.

Franyó után Fekete Mihály vette át a temesvári színházat, a színészeket szélnek eresztette és néhány segédszínéssel meg vendégszínészekkel igyekezett kihuzni a szezon. De a temesvári közönség is a valóra ébredt és amióta Fekete Mihály szerencsétlen marosvásárhelyi kirándulásáról visszatért, csak nagynéha egy-egy vendégszereplés alkalmával ment a publikum a színházba.

Fekete Mihályt elérte végzete: nem tudott fizetni és összes tagjainak jórészt egész havi gázsival tartozik.

A helyzet semmivel sem különb, mint tavaly, csak hogy most nyár van és legalább fűtésről nem kell gondoskodni, de a gyomor éppen úgy kéri most is a maga jussát, mint télre.

Az eset egészen egyszerű. Fekete Mihály szélnek eresztette egész társulatát. Többibben megirtuk már, hogy közönség hiánya miatt a temesvári

magyar színház nem tarthatta meg az előadásait. Tegnap estére is Rátka it hirdette, miután azt vélte, hogy megfelelő művészi személyzet nélkül sikerül majd a magyar vendéggel közönséget hozni a színházba. De Rátka nem kapta meg idejében a miniszteriumtól az engedélyt és így a tegnap esti előadás is elmaradt. Fekete Mihály délelőttre társulati gyűlést hívott egybe, amelyen bejelentette, hogy

július elsejétől kezdve elboesájtja operett társulatának a tagjait — prózatársulata nem is volt — miután a színház rosszul megy és nincs módjában tovább fizetni.

Majd, ha az isten megsegíti és újból koncesszióhoz jut Temesvárott, akkor majd újlag találkoznak és fizet, igen természetesen, ha lesz neki. Ezeket mondotta Fekete Mihály. Az isten áldja meg a színészeket, elégedjenek meg a szép szóval. Ezzel a társulati ülésel a temesvári magyar szezonnak is vége van. A magyar színészek újlag kenyér nélkül maradtak.

Fekete Mihály egyben kijelentette azt is, hogy Resicán és Oravicán igyekszik játszási engedélyt szerezni és aki akar, az maradhat vele konzorcionális alapon, de a szerződési kötelezettség reá nézve megszűnt. Fizetni nem tud. A magyar színház katasztrófájának egvelőre csak azok a fejleményei, hogy

a nagy gázsistandosok igényük biztosítása céljából a színészsindikátuson keresztül lefoglalni kérik majd Fekete Mihálynak a szépművészeti miniszteriumban lévő százezer lei kaucióját.

Ehhez az eljáráshoz csatlakoznak a színházi zenészek is, akik június tizenötödikétől kezdve nem kapták meg a fizetésüket. A hivatásos zenészek bán-

sági szindikátusa ezzel kapcsolatban annak a közlésére kér fel, hogy Fekete igazgatása révén kenyér nélkül maradtak és igényeik kielégítése végett megteszik a kellő lépéseket. Fekete Mihály állítólag a Weisz-palotában antikvár kereskedése részére ismét helyiséget vásárolt. Ismét kereskedő lesz.

Végtelenül elszomorító és lesújtó erről éppen nekünk hirt adni, akik szerettünk volna rossz jósok lenni és őszintén kívántuk volna, hogy ne nekünk legyen igazunk, hanem azoknak, akik Feketétől a temesvári magyar színészet reneszánszát várták és remélték. Csunya hure folyt Fekete érdekében csunya fegyverekkel, amelytől hasonló fegyverek és eszközök hiányában félreállottunk. És megkezdődött az új rezsim olyan auspiciumok között, amelyeknek csak az lehetett a következménye, ami most bekövetkezett.

A temesvári közönség más elbánnást érdemelt volna, más társulatra lehetett igénye és más előadásokhoz volt joga.

Darabok nélkül és társulat nélkül a szezonnak csak ilyen szomorú vége lehetett. A legszomorubb az egész dologban az, hogy ez a csufos kudarc és bukás elkerülhetetlen lett volna, ha a város vezetősége nem bizonyul gyengének a kifejtett terrorral szemben és azt a becsületet, kielégítő megoldást választja, amely a temesvári kerületnek Aradról való egyesítésével kínálkozott. A jelszó az volt, hogy a Franyó-társulat tagjain sürgősen segíteni kell és erre csak Fekete alkalmas. Jelszó volt ez addig, míg Fekete Dobosan János dr. főpolgármestertől a játszási engedélyt megkapta. Utána már megszűnt jelszónak is lenni. A társulat tagjai kénytelenek voltak elszéledni.

az új igazgató nem jelentett segítséget részükre, de nem jelentett segítséget a temesvári magyar színészetnek sem.

És most bekövetkezett az utolsó felvonás, hogy a társulat ismét az utcán van. Ezt Dobosan elkerülhette volna, ha nem ad hitelt a hitegetéseknek, hanem a kulturális érdekek szemelőtt tartásával Szendrey Mihálynak adja meg a koncessziót. Hiábavaló ma már rekriminálni, csak azt szeretnők, ha a város vezetősége a jövőre vonatkozólag vonná le a tanulságot. A kísérletezésekből elég volt.

Minden magyar arra a listára szavaz, melynek jele

X

Társulati árfolyamok

Zürichben a lei 3'10'5, Párisban 15'25

Temesvári magánárfolyamok 1927 június 30-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznemben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 810'00—812'50—810'00, dollár: 166'00—166'50—166'00, dinár: 2'93 külföldi, 2'88 belföldi, 2'88 effect, hollandi forint: 66'60—66'80—66'50, francia frank: 6'52—6'55—6'55, olasz lira: 9'45—9'50—9'50, cseh korona: 4'93—4'95—4'85, osztrák silling: 23'45—23'55—23'70, német márka: 39'40—39'50—39'50, magyar pengő: 29'05—29'15—29'20, svájci frank: 32'00—32'15—32'00.

Terményárak:

Buza 760, árpa 570, rozs 550, zab 600, tengeri 525 lei métermázsánként ab feladóállomás.

Hirek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okiráltságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE Dr.

Kétezeréves feledés

mélységéből ismét előtűnik a világ nyolcadik csodája. Kétezer év óta nyugosznak a Némi tó fenekén a kéjsóvár Caligula császár uszó palotái, s most Mussolini lecsapoltatja a tó vizét egy másik szomszédos tóba, hogy az olasz nemzet birtokába jusson a csodálatos kincsnek. Régi történet. A mindent megunt Caligula két csodálatos hajót készíttetett, a legdrágább és legkritkább fából, melyek a római császárság messzi provinciáiban feltehetően voltak. Róma és Hellász legpáratlanabb szobrászművészei öntötték „illatos” bronzba a hajók külső díszét; a padló, a menyezetek és a falak a világ legszebb márványából készültek. Lakosztályok, dísztermek, templomok, fürdők, könyvtárak s a fedélzeten függőként lebegett exotikus madarak énekétől népesítve. Galériákban megszámlálhatatlan márványszobor. Itt élt Caesar a legforróbb nyáron, udvarától, kegyenceitől és rabszolgáitól körülvéve. Színi előadások és táncok minden mámore váltakozott itt e két hajón, melyeket már akkor is a világ nyolcadik csodájának nevezett a legendás szólás.

Hogy mikor sülyedtek el és hogyan, nem tud róla a világtörténelem. Egy azonban bizonyos: oly mélyre sülyedtek, hogy még buvárharanggal sem érte el őket a buvár. Az elmúlt három században csak két buvárnak sikerült a kisebbik hajóhoz jutni. Ha ki is vennék valahogy, semmi kétség, hogy összetördelik nemes testét az emelő szerkezetekkel. Mussolini és kormánya most másképp lát munkához. Nem kisebb feladatról van szó, mint harminc millió kubikméter vizet kiemelni a tóból. Így azután sokezer év iszaplerakodásából nemesak a hajók, hanem a múlt minden egyéb kincse ismét felszínre kerül. Nyolc millió aranylírába fog kerülni e munka, de ez a kiadás meg sem közelíti a műzeális szempontból fel nem mérhető kincset. Az egész archeológiai és művészvilág feszült várakozással lesi a munkálatok megkezdését.

Rózsa Lajos fiának zeneszerzői sikere. Rózsa Lajostól, a nemrég elhunyt kiváló magyar operaénekes fiától Newyorkból temesvári rokonaihoz levél érkezett, amelyben megírja, hogy newyorki zeneakadémián saját szerzeményü dalaival megnyerte a négyszáz dolláros díjat. Az ifjú Rózsa alig husz éves és nagyszerű karrier előtt áll. A levelet nagybátyjának Fejérváry György einkografikai intézet tulajdonosa feleségének írta és megemlíti hogy közel ötszáz pályázó közül vitte el az első díjat és továbbra is Amerikában marad és Newyorkban telepedik le.

Agyontaposták a lovak. Lieblingből jelentik: Kovács Sándor huszonegy éves kocsis szénát akart hazaszállítani. Utközben leesett a szénakocsi tetejéről és a lovak közé került. A lovak agyontaposták a szerencsétlen embert. Be akarták hozni a temesvári kórházba, de utközben meghalt.

Tóti Rezső valóságos belga konzul kintünető és fontos megbízatását nyerte a belga királytól

Temesvár, június 30.

Ujabb kintünetés érte Tóti Rezsőt, a temesvári Gyapjúipar Részvénytársaság vezérigazgatóját, aki nemesak a Bánság, de az ország gazdasági és pénzügyi életében jelentős szavú tényező és aki a külföld előtt is mint elsőrangú közgazdasági szaktekinetly kintünető névnek örvend. Tóti a Creditul Industrial igazgatóságának egyetlen erdélyi tagja és ebben a minőségben évek óta értékes munkásságot fejt ki az ipari kölesönök folyósításánál. A vámtarifák megalkotásának alkalmával és a védővámok kérdésénél az ő tapasztalatai és széleskörű ismereteit illetékes helyen, ugyancsak figyelembe vették.

Értékes egyéniségének legujabb elismeréseként érkezett most a belga király döntése, amely szerint Tóti Rezsőt valóságos belga konzullá nevezte ki Temesvár székhellyel.

Tóti vezérigazgató ezen diszes megbízatása közgazdasági és pénzügyi szempontból egyaránt nagy fontossággal bír a Bánságra nézve. Alkalmunk volt Tóti Rezső konzullal beszélgetni, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Valóságos belga királyi konzullá történt kinevezetésem Temes-

várról való legutóbbi távollétem alatt történt és én tegnap értesültem róla, amikor már a hivatalos irást kaptam meg Wanderwede belga külügyminisztertől. Uj megbízatásom a Bánság szempontjából kedvező perspektívát nyújt. Tudott dolog, hogy a háború előtt Belgium volt Európa bankárja. Hinni szeretném, hogy tevékenységemmel sikerül ezt a régi kapcsolatot Belgiummal visszaállítani és nagyobb beruházásokra vagy magánosoknak, valamint társaságoknak belga bankoktól kölcsönöket szerezni.

A belga nehézipar, a vasipar és a textilipar az, amellyel a Bánságnak és Erdélynek feltétlenül kapcsolatot kell teremteni.

Nagy vonásokban ez lenne az a feladat, amelyet konzuli működésem alatt szemem előtt kívánok tartani.

Tóti Rezsőt valóságos belga konzuli minőségében már a külügyminiszterium is akreditálta Temesvár székhellyel és hivatalos megbízatásának átvétele a jövő héten a bukaresti belga követ jelenlétében megy végbe a külügyminiszteriumban. Temesvár és a Bánság társadalma őszinte szeretsekívánatokkal keresi fel Tóti vezérigazgatót legujabb kintünetése alkalmából.

A magyarság választási gyűlései a csendőrség miatt nem voltak mindenütt megtarthatók

Temesvár, június 30.

Coste Gyula dr. prefektus a legnagyobb előzékenységgel adta meg a Magyar Pártnak az engedélyt, hogy a megye községeiben választási gyűléseket tarthasson. Ezek után azt lehet hinni, hogy ezek a gyűlések simán fognak lefolyni. Azonban nem úgy történik, mert a vidéken vannak

egyes tulbuzgó potentátok, akik azt hiszik, hogy nagyobb urak a prefektusnál is

és akik nem respektálják a rendelkezéseket.

Tornya Gyula dr. és Németh Kálmán, a Magyar Párt temesi tagozatának képviselőjelöltjei szerdán este a prefektusi engedéllyel a zsebükben Majláthfalvára utaztak. Esti hat óra múlt és a jelöltek meg akarták kezdeni a gyűlést.

A csendőrmester azonban arra való tekintettel, hogy a gyűlést csak hét órára engedélyezték, nem engedte meg a kezdést.

Később az őrmester eltávozott és kevéssel hét óra előtt tért vissza. Tornya Gyula akkor meg akarta kezdeni programbeszédét. Azonban az őrmester ismét beleavatkozott és közölte, hogy időközben azt az utasítást kapta, hogy este hét óra után semmiféle politikai gyűlés nem tartható. Felszólította a jelölteket, hogy azonnal hagyják el Majláthfalvát. Ennek ezek eleget is tettek, azonban két csendőr is elkísérte őket az autón Monostorig, ahol este nyolcra volt a népgyűlés összehívása.

Monostoron a két csendőr nem is engedte őket a községhez

Beiratás a katolikus polgáriba. A temesvári római katolikus polgári fiúiskolában az előzetes beiratások június harmincadikán kezdődnek és július harmadikáig tartanak. A beiratások ezeken a napokon délelőtt kilenctől tizenkettőig és délután háromtól hétig tartanak a piarista gimnáziumban.

A FARMODONT fogkrém és szájvíz használata megakadályozza a fogak romlását, üdíti a szájat és fehériti a fogakat.

előtt összegyűlt népnél leszállni, sőt azt sem mondhatták meg, hogy nem szabad a népgyűlést megtartaniok.

A két csendőr csak Monostor elhagyása után távozott az autóból. Tornya Gyula dr. és Németh Kálmán erre meg sem kísérelték, hogy Vingán az este kilencre hirdetett gyűlést megtartsák annál is inkább, mert a község határában csendőrök fogadták őket. Erre visszatértek Temesvárra.

Tegnap délelőtt Gizellafalván a sváb és a magyar jelöltek zavartalanul megtarthaták programbeszédiket, melyeket a község magyar és sváb lakossága lelkesedéssel hallgatott végig. A magyar jelöltek azután felkeresték Babsa és Sztancsófalva községeket, azonban egyik helyen sem tarthatták meg az engedélyezett gyűlést, mert az idő, melyre a népgyűlés engedélyezve volt, letelt.

Ugyanakkor Konrád András dr. sváb jelölt Panyován járt, ahol elmondotta beszédét. Délután öt órakor a két magyar és a sváb jelölt találkozott Rékás községben, ahol közös népgyűlést tartottak. Elsőnek Konrád András dr. szólt fel, aki elmondotta, hogy programja küzdeni a kisebbségek érdekeiért, Tornya Gyula dr. pedig megokolta a kisebbségi blokk alakulását. Németh Kálmán iskolai, egyházi és kulturális kérdésekről beszélt és Rékás magyar, német és sokáé lakosságát összetartásra, együttműködésre buzdította. Ma este hat órakor Gátalján, hétkor pedig Szigetfalun tart a magyarság választói népgyűlést.

Az iskolaépítésre szánt összegek. Bratianu Vintila pénzügyminiszter tegnap tanácskozott Anghelescu közoktatásügyi miniszterrel és megállapodtak abban, hogy az Averescu-kormány által a két-százmillió rendkívüli hitelből engedélyezett és iskolaépítésre felhasználható összegek kiutalását egyelőre nem engedélyezik. Az ügyre vonatkozó aktákat előbb felülvizsgálják.

A LEI STABILIZÁLÁSA. Bratianu Vintila pénzügyminiszter nagyfontosságú megbeszélést tartott a Nemzeti Bank vezetőivel. A tanácskozás egyetlen tárgyát a lei stabilizálása képezte. Pénzügyminiszter arra kérte a Banca Nationala vezetőségét, tegyen minden előkészületet a lei stabilizálásának keresztülvitelére, mert miniszterterve pénzügyi programjának legelső feladatául tüzte ki a lei revalorizálását és az ezzel kapcsolatos leiatváltást.

Liberalis népgyűlés Temesvárot. Temestorontálmegye liberális pártjának vasárnap, július harmadikán délelőtt tíz órakor a gyárvárosi vígadóban és a nyári színházban nagy népgyűlést tart, amelyen Vespasian Pella dr. egyetemi tanár, képviselőjelöltön kívül Cosma Aurél dr. volt miniszter a temesi párt elnöke is felszólal. Cosma Aurél dr. ugyanis azon tárgyalások után, amelyeket Bratianu Jonei miniszterelnökkel Bukarestben folytatott, ismertetni fogja a liberális párt jövő programját és a politika helyzetéről átfogó képet fog nyújtani.

Uj temesvári tüzértisztek felavatása. Pénteken, július elsején délelőtt fényes ünnepek színhelye lesz a temesvári tüzértisztiskola, ahol az idén végzett aktív tisztjelöltek kerülnek felavatásra és előléptetik őket hadnagyokká. Az iskola Georgescu Pion ezredes kitűnő vezetése alatt áll. Az ünnepségen Bukarestből résztvesznek Rudeanu tüzérsegi főfelügyelő és Burileanu tábornok tüzérsegi felügyelő, azonkívül a temesvári társadalom számottevő tagjai is jelen lesznek.

Budapest nagy előkészületeket tesz az idei Szent István-hétre. A budapesti Szent István-hét az idén is a hagyományos ünnepekkel s az ezekhez csatlakozó szórakoztató és kulturális eseményekkel fog lefolyni. A Szent István-hét programjában, augusztus 18-25 közt előkészítés alatt áll a Mátyás király korabeli buza-ünnep föllevevítése, amely a földnek és a népnek egymásra utaltságát szimbolizálja. Lesznek továbbá Budapest ünnepi hetében látványos sportünnepek, csolnakünnepély a Dunán s különböző nyilvános zenei események, amelyek az utcai életet is színessé és hangulatossá fogják tenni. A magyar államvasut és a helyi érdekű vasutak, valamint a dunai hajóstársaságok egyaránt 50%-os tarifakedvezést adnak bárkinek, aki bármely állomásról, tehát a határról is, augusztus 18-án hajnali 1 órától kezdve elindul Budapestre és oda augusztus 20-án délelőtt megérkezik. Az így váltott 1927 augusztus 20. és 25-ike között felhasználható az ingyenes visszautazásra. Ebből az alkalomból a Budapestre érkező külföldiek kedvezményes vizumot is fognak élvezni, amely a határ átlépése alkalmával is megszerezhető lesz.

A Nagyszebeni Általános Tankarékpenztár temesvári fiókjá közli t. feleivel, hogy a pénztárórak 1927 július 1-től 1927 augusztus 31-ig bezárólag csak délelőtt fél 9 órától fél 1 óráig tartatnak meg. Délután nincsen pénztár.

Folytatják a tárgyalásokat Németországgal. Bukarestből táviratozzák: Még az Averescu-kormány tárgyalásokat kezdett a német kormányval kölcsön felvételére vonatkozólag és a régi jóviszony helyreállítására. Mint most jelentik, Bratianu Jonei miniszterelnök azon a nézetten van, hogy a választások után a tárgyalásokat Németországgal ismét fel kell venni.

Minden magyar arra a listára szavaz, melynek jele

A magyar csapat győzött Aradon

a Temesvár—Arad—Nagyvárad kombinált ellen 3:1-re

Arad, június 30.

A Románia és Magyarország között tegnap Aradra tervezett nemzetközi mérkőzés elmaradt, mert a katonai hatóság a romániai csapatból az utolsó pillanatban letiltotta katonai szolgálatot teljesítő játékosokat.

Ilyen körülmények között Teszler, Vogl, Auer II. és Tänzer nem vehettek részt a meccsen, aminek folytán Morar dr. szövetségi kapitány kénytelen volt más játékosokat helyükbe beállítani és a magyarokkal történt megállapodás folytán a meccs nem nemzetközi, hanem Budapest válogatott—Temesvár—Arad—Nagyvárad kombinált mérkőzés jellegét öltötte. A katonajátékosok helyett Barta (Nagyvárad), Schwarz (ATE) és Barbu (Olympia) szerepeltek.

A sorsolás Temesvárnak kedvez és Budapest nap ellen kezd játszani. Az első félidőben a játék egyenlő erők küzdelmére mutatott, sőt inkább a romániai kombinált csapat volt támadásban, amiért azután Orth a csatársorból a centerhalf posztjára ment. Ettől fogva egyenlő erők küzdöttek. A második félidő Budapest nagy fölényével kezdődött, amely körülbelül a huszadik percig tartott. Azután változatos játék következett és Budapest fölénye csak az utolsó percekben domborodott ki.

A magyar csapatban a közvetlen védelem Dudással az élén emelkedett ki, aki abszolút biztonsággal szerelte le a legveszedelmesebb támadásokat is. Biri néhány szép védést produkált. A kapott gólt nem védhette. A halvesor teljesen esődöt mondott, míg Orth hátra nem vonult klasszikus játékokat mutatva. A csatársorban Opata lustán játszott. A román csapatban a védelem jó volt, bár Zombory egy gólt védhetett volna. Hoksáry játéka különösen kellemes meglepetés volt. A csatársorban Semler és Wetzler játéka tünt ki.

Az első gól a kilencedik percben esett. Barbu lefut egy labdával, amelyet Schwarz fejese Telekhez juttat, akitől Wetzlerhez kerül és ez éles sarokgólt lő. A huszonkilencedik percben Steiner hendszet vét, Orth büntetőrugása Skvarekhez kerül, akit Barta elfautol.

Az újabb büntető Takács bombaszerű lövéssel Zomboryval együtt a hálóba röpíti.

A második félidő hetedik percében Opata és Svarek gyönyörű összejátékából Takács védhetetlen gólt lő. A mérkőzés utolsó percében Svarek bal saroklövessel háromra szaporítja a magyarok góljait.

Ausztria kiadja Hauska igazgatót

aki állítólag hatvan millió lei vagyonnal rendelkezik

Temesvár, június 30.

A Temesvári Szerb Takarékpénztár fizetésektelensége a bevezetett nyomozás során már a tisztázódás útján van és nincsen teljesen kizárva, hogy a betétesek hozzájuthatnak majd pénzüik egy töredékéhez. Az ügynek jelentékeny fázisa az, hogy Hauska Rudolf, a Szerb Takaréknak még idejekorán Bécsbe távozott egykori vezérigazgatója, amikor tudomást szerzett arról, hogy a helyzet válságos, megváltoztatta eddigi álláspontját és ügyvédje, Preysler Károly dr. útján, aki az osztrák főváros legismertebb büntető jogásza

értesítést küldött a Szerb Takarékpénztár igazgatóságának, hogy hajlandó az ügy sima lebonyolítása érdekében tárgyalásokba becsatlakozni.

Hauskának ez az álláspontja annak tudható be, hogy Ausztria, mivel közönséges büncselekményről van szó, a volt vezérigazgatót feltétlenül kiadná Romániának. Hauska, akinek vagyonát közel hatvanmillió

leire becsülik, ilyformán ma már nem zárkózik el az egyezkedési tárgyalások elől. Ki fog derülni ekkor az is, hogy Hauskán, Rosenthalon és Golubovicson kívül kik kerestek még nagyobb összegeket és kik azok, akik szintén kényszerülve lesznek anyagilag számolni a helyzettel. Remény van tehát arra, hogy jelentékeny összegek visszaszerzésével a bankot mégis szanálni lehet és a felszámolás simán lesz elintézhető.

Hír szerint Rajna-Rosenthal is visszatér Temesvárra, de egyelőre garanciákat kért, hogy nem viszik büntetőútra az ügyet.

Valószínűnek látszik, hogy Róth Dezső dr. ügyvéd, aki jelenleg Bécsben van, nemesak Hauskával, hanem Rajnával is találkozik. A beavatottak szerint a Hauska és Rajna, valamint a többi érdekelt által visszatérítendő összegekkel el lehet kerülni a további botrányokat, a esődöt és a büntető következményeket.

— Pusztító jégeső. Targul Neamtban óriási felhőszakadás volt, amelyet tyuktojás nagyságu jégeső kísért. A termés teljesen elpusztult. A kár felbecsülhetetlen.

— Homoszekszuálisok botránya a színházban. Berlinből táviratozzák: A Komische Oper tegnap esti előadásán, amikor a Szigoruan tilos című bohózat került színre, furcsa incidens történt. A közönségnek mintegy hatvan férfitagja, akikről később kiderült, hogy gyenge idegzetű férfiak és az Emberi jogok klubja névre hallgató homoszekszuális egyesület tagjai az egyik jelenetnél, amely éppen a homoszekszualitást maró gunnyal állítja pelengére, hallatlan botrányt provokáltak. Füttyülni és dörömbölni kezdtek, úgyhogy az előadás abbamaradt. A gyenge idegzetű férfiakat bekísérték a rendőrségre. A botrány Berlin társadalmában nagy feltűnést keltett.

ENYHITIK A SÜLYOS ADÓKAT
Bukarestből táviratozzák: Nemesak politikai körökben, hanem a gazdasági és pénzügyi életben nagy fontosságot tulajdonítanak Bratianu Vintila pénzügyminiszter legújabb kijelentésének. A pénzügyi tárca vezetője ugyanis kijelentette, hogy a mai adórendszer tarthatatlan és annak minél előbbi sürgős reorganizálását legelső feladatának tekinti. Az adórendszer módosításával kapcsolatban a vámtarifa is módosításra kerül, de megváltozik az új forgalmi és luk-szusadórendszer is.

— Letartóztatták a szocialisták erdélyi jelöltjeit. A városi és falusi dolgozók blokkjának csaknem minden erdélyi jelöltjét és a blokk vezetőségét letartóztatták. A letartóztatással kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy az egységes szakszervezeti tanács válaszképpen kimondotta az általános sztrájkot. Ezzel szemben a temesvári szakszervezeti tanács a leghatározottabban megcáfolja az általános sztrájkra vonatkozó hírt és amennyéne ad kifejezést, hogy a letartóztatottak ügye rövidesen kedvező elintézésre nyer. A szocialisták blokkja a letartóztatott vezetőség helyett Nagyváradon új propagandabizottságot választott, amelynek tagjait azonban tegnap délután szintén letartóztatták. A hatóságok a blokk választási irodáit Aradon és Lugoson bezárták.

— Világhírű mozzsinész Prágáról. Douglas Fairbanks, a világhírű mozzsinész tanulmányutjában Európát járja s természetesen nyomában mindenütt riporterek özöne, kik kérdik, faggatják, mi nyerte meg legjobban tetszését az óvilágban. Érdekes volt a felelet. Nem Berlin, nem Páris, nem London, nem a társadalmi élet vakító centrumai fogták meg leginkább szívét, hanem az elfeledett Rothenburg s a csodálatosan szép Prága ezeréves kincsével a multnak. Felledhetetlen város, középkori terveivel, zezugos utcáival, misztikus temetőjével. Homlokán, mint egy diadem, ragyog a Hradzsín, körötte a szeliden kanyargó Moldva messi poezise. Minden van itt, ami csak kell. Erdők ölébe rejtve venerabilis márványfürdők, mint antik Italiában, mosolygó ablaku falvak teli dallal és kedvvel, ipartelepek nyüzsgő méhkasa szeszélyesen váltakozva, akár egy ragyogó filmen. Gazdag békesség filmje perdült itt a felhőkarcoló startolásban kifáradt művész előtt s ő tul minden rekordon végre ismét egészséges mély lélekzetet vett a zene és a gyógyulás klasszikus hazájában.

* **Zsuzsi** mai étlapja: burgonya-leves, zöldbab sertéssel, kacsasült párolt káposztával és palacsinta izzel. Ara 50 lei házonkívül is kapható.

A legjobb férfi-fehérneműek
utcai és frackingek, hálóingek, pyjamák és reggelikabátok.

Fürdőidényre
fürdőruhák, strandkabátok, fürdőfelöltők és fürdősapkák

Szalmakalapok
Habig, Borsalino és Tressféle félikalapok a legújabb divatu formában és színben

Kötöttáru
Pulloverek, harisnyák és nyárikeztyűk.

Sportszijak
nyakkendők, nadrágtartók, harisnyakötők, legnagyobb választékban mindenkor a legolcsóbb árban.

WEISMAYR-nál
Temesvár, Belváros.

A PARLAMENT MEGNYITÁSA.
Bukarestből jelentik: A parlamentet július huszadikán nyitják meg és programján a formálítások elintézésén kívül esupán az államvasutak autonómiájának visszaállítására vonatkozó törvényjavaslat szerepel.

— **Megsemmisített Averescanus lista.** Bukarestből jelentik: A tutovai törvényszék megsemmisítette az Averescu-párt listáját, amelynek élén Cudalbu volt igazságügyminiszter állott. A jelölést azért semmisítették meg, mert a listán szereplők közül ketten nem vállalták a jelöltséget.

— **A mentők nagy nyári mulatsága,** mely július 3-án a Lunaparkban lesz megtartva és d. e. 10 órakor katonahangversennyel és „Frühschoppen“-nel kezdődik, minden képeletet felül fog mulni nagyszerűségében. A Lunaparkban megszokott számos szórakozásokon kívül lesz hat egészen új attrakció és ezeken kívül rózsakirálynő választás, szabad színpad, jazzband, amerikai porte, kabaret, sorsolás 300 értékes nyereménytárggyal, köztük egy egyfogatu hajtókoesi, lóval, szerszámmal együtt, teljesen felszerelve mint főnyeremény, charleston-verseny, szerencsehalászat, amerikai licitációk stb. stb. Aki nem lehet jelen az este 8 órakor megejtendő sorsuzásnál és sorsjegye nyert, az 30 napig ráér nyereménytárggyát a mentőállomáson kiváltani. Nagy feltűnést fog kelteni a d. e. 11 órakor és d. u. 5 órakor megtartandó vivó verseny, melyet Pellegrini, mester fogja vezetni, sőt maga is részt vesz ebben. A Lunapark vezetősége a mentőtársulattal karöltve gondoskodni fog, hogy mindenkinek megelégedését kiérdemelje és erre tett fogadalmat a Lunapark derék vendéglőse is. Beléptidij a jótékony-sági célra való tekintettel 15 és 10 lei.

— **A színházi koncessziók ügye.** Szeptember elsején járnak le a tavaly kiadott színházi koncessziók, de ennek dacára a kultuszminiszteriumban még egy kérvényt sem iktattak, mely koncesszióért folyamodott volna. A miniszteriumnak az az álláspontja, hogy az idén is korlátlan számban ad ki játszási engedélyeket és ezzel a tavalyi rendszert honosítja meg. Ezt a legnagyobb mértékben helytelenítjük, mert megismétlődnek a tavalyi lehetetlen állapotok, amelyek súlyos veszélyt rejtenek magukban a magyar színházra. Erdély nem bírhat magyar színházgatónál többet. Ezzel kapcsolatban mozgalom indult meg Aradon, hogy az aradi színházterület összekapcsolassák a temesvárival, mert ezzel könnyebb lehetőség volna a román társulatok vendégszereplésének megoldására. A magyar társulatok kényszerű szünetelése így elmaradna, mert mindig mód volna a másik állomáshelyen való játszásra. Hinni szeretnők, hogy a miniszteriumban is figyelembe veszik ezeket az indokokat és nem adnak ki az új szezonban korlátlan számban koncessziókat.

* **Van szüksége disznó zsirra?**
Vegyen mentősorsjegyet és ha megúti a II. főnyereményt, a Lunaparkból hazavihet egy 100 kilós hizott sertést

Jaj de csunya!
Jaj de csunya!!
Jaj de csunya!!!

ha szórszálak jelentkeznek a női arcon
Egyetlen szer van, mely azokat biztosan
és rögtön eltávolítja, az

„Angol szőrvesztő“

melynek használata által a szőröket az
arcról, karról, vagy honaljról úgy ki lehet
irtani, hogy a szőrök helye teljesen
felismerhetetlen, bársonysima és hófehér
lesz. Ára 100 Lei. Diszkrét csomagolás.

Egyedül kapható:

Dr. BIRÓ gyógyszerár, CLUJ.

Hármas halálos ítélet Varasdinban. Varasdinból jelentik: A törvényszék hétfőn tárgyalta Horváth József, Marinkovics Milka és Pusics Anna varasdinlakosok bűnügyét. A vádirat szerint Horváth, Marinkovics Milka és Pusics Anna felbujtására meggyilkolta Marinkovics Mijó gazdálkodót. A gyilkosságot azért követték el, hogy ezáltal hozzájussanak Marinkovics vagyonához, amelyet végrendeletileg Marinkovics Milkára hagyott. A bíróság mindahárom vádlottat halálra ítélte.

Lábizzadástól olcsón és biztonságosan szabadul, ha láb-**PEDISAN** lábsót vizébe kever.

Daudet Svájcban van. Párisból táviratozzák: Daudetnek, a furcsa körülmények között kiszabadított royalista vezérnek, az Action Française főszerkesztőjének sikerült Franciaország területét elhagyni. Lausanneból érkezett jelentések szerint Daudet az egyik lausannei szállóban már lakást bérelt.

Lezuhant repülőgép. Landes-hutból táviratozzák: Kindelsdorf közelében a ködös időjárás miatt lezuhant egy francia repülőgép. A gépnek az utasai mind meghaltak, a repülőgép pedig romhalmazzá vált. A vizsgálat megállapította, hogy a lezuhant repülőgép a Varso-Prága-Páris között közlekedő postarepülőgép volt. A két pilóta életét veszítette és a posta javarésze is elégett. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a nagy köd miatt a pilóta nem vette észre, hogy egy erdő felett repül, a gép nekiment a fák koronáinak, a motor felmondta a szolgálatot és lezuhant.

* **Nikkel tárgyak** és a legfinomabb acélárak, valamint lakásberendezéshez szükséges tárgyak és díszek legszebb kivitelben Scherter Ottónál Timisoara, Belváros

Anyakönyvi hírek. Meghaltak: Rajtuch András 56. Wünschel György 6. Chirișan Natália 66 éves korban. Házaságot kötöttek: Stavrahe Konstantin és Cherloaba Aurica.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vestag befűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.

Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Középkorú állami hivatalnok esetleg későbbi házasság céljából levelezne özvegy vagy elvált hölgygel. Leveleket „Diszkrét” jellegre küldjenek a kiadóba.

Csinos fiatal hűgomat ismeretség hiányában ezután ismertetném össze házasság céljából olyan intelligens uriemberrel (26-30 év közöttivel), aki nemes gondolkodásával és finomságával egy szép házasságot tudna teremteni. Levelet „Hozomány” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Elvált asszony vagyok, román származású, férjhez mennék 8 éves fiúgyermekemmel olyan komoly gondolkodású román állami alkalmazottnak, akinek lakása van. Vagyonom 300 ezer lei. Ajánlatokat „Jó apa” jellegre a kiadóba.

Alkalmazás

Aradi asztalosgyárunkba munkavezető kerestetik. Ajánlatot kérünk olyan egyének-től, akik ilyen állást már betöltötték, románul beszélnek, erélyesek és önállóan végznek mindent. Jelige „Asztalosgyár”.

Gyógyszerész gyakornok vidékre kerestetik. Csak olyan urak ajánlatát kérem, akik szeretnek vidéken élni. Megkereséseket lehetőleg szülőktől kérek „Keresztény” jellegre.

Keresünk önálló német levelezőt irodai gyakorlattal, jó számológéppel. Írásbeli ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Allás” jellegre a kiadóba.

Önállóan dolgozó bőrdobos adja le a címét a kiadóhivatalba.

Allást keres

Románul, magyarul beszélők, irnoki vagy gyakornoki állást keresek irodába vagy üzemmél. Cím a kiadóban, (897)

Mielőbbi belépésre lehetőleg vidéki esetleg városi kereskedelmi vagy iparvállalatnál állást keresek. Kereskedelmi akadémiai képzettséggel és több évi bank, valamint gazdasági praxissal bírok. Ugy a könyvelésben, mint magyar-német levelezésben s egyéb irodai teendőkben teljes jártasságom van. Romanul is beszélök. Szíves megkereséseket „Szerény igényű” jellegre a lap kiadója kérek.

BUKARESTBEN

a DÉLI HIRLAP a következő helyeken kapható:

A posta előtt
Az Otteleasanu előtt

A Bulevard Elisabetán
Vendéglői rikkancsoknál

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerésztárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petőfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában.

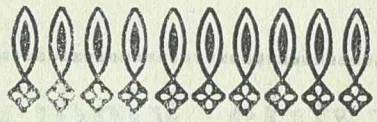
Ugyanott téglák is kaphatók.

KÓRA

müsterme

Gyárváros

Andrássy-ut
4. sz. alatt van.

Nyári vasuti menetrend.

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:

Bukarest felé személyv. éjjel	12.—
Arad felé személyvonat reggel	4.25
Radna felé vegyesvonat reggel	5.24
Báziás felé személyvonat reggel	5.55
Buziás felé személyvonat (csak vasár- és ünnepnapokon) reggel	6.06
Zsombolya felé vegyesvonat reggel	6.20
Arad felé személyvonat reggel	6.25
Resica felé személyvonat reggel	6.30
Perjámos-Valkány vegyesvonat reggel	6.45
Bukarest felé gyorsvonat reggel	7.50
Arad-Nagyvárad felé sz. v. d. e.	8.05
Gyér felé vegyesvonat délelőtt	8.20
Nagyszentmiklós-Csanád sz. v. délelőtt	8.35
Buziás felé vegyesvonat reggel	8.40
Bukarest felé személyvonat d. e.	9.40
Jugoszlávia-Keresztes délelőtt	9.50
Zsombolya-Szeged felé sz. v. d. e.	11.10
Zsombolya felé szimplon délután	12.15
Arad felé gyorsvonat délután	12.17
Resica felé gyorsvonat délután	12.20
Buziás felé személyvonat d. u.	1.31
Arad felé személyvonat délután	1.55
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	2.—
Radna felé vegyesvonat délután	2.15
Perjámos felé vegyesvonat d. u.	2.30
Valkány felé vegyesvonat d. u.	2.30
Karánsebes felé személyvonat d. u.	2.40
Nagyszentmiklós felé személyvonat délután	3.45
Csanád felé személyvonat d. u.	3.45
Resica felé személyvonat délután	3.50
Báziás felé személyvonat d. u.	5.03
Bukarest felé személyvonat d. u.	5.10
Keresztes-Jugoszlávia felé v. v. délután	5.20
Gyér felé vegyesvonat délután	5.30
Bukarest fele szimplon délután	6.43
Buziás felé személyvonat d. u.	7.45
Arad felé személyvonat délután	7.50
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	7.55
Zsombolya felé gyorsvonat éjjel	10.57
Arad felé gyorsvonat éjjel	11.10

Érkezés a józsefvárosi pályaudvarra:

Aradról személyvonat éjjel	2.33
Bukarestből személyvonat reggel	5.40
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	6.15
Gyérről vegyesvonat reggel	6.28
Nagyszentmiklósról személyv. reg.	6.50
Csanádról személyvonat reggel	6.50
Resicáról személyvonat reggel	6.51
Keresztes-Jugoszlávia vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsvonat reggel	7.13
Buziásról személyvonat reggel	7.15
Aradról gyorsvonat reggel	7.25
Báziásról személyvonat reggel	7.27
Radnáról vegyesvonat reggel	7.32
Karánsebesről személyv. reggel	7.45
Perjámos-Valkány vegyesv. reg.	7.48
Aradról személyvonat reggel	9.05
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	9.10
Bukarestből személyvonat reggel	10.41
Bukarestből szimplon reggel	11.50
Arad-Máriaradnáról sz. v. d. u.	12.09
Buziásról személyvonat délután	1.30
(Csak május 15-től szeptember 15-ig közlekedik.)	
Gyérről vegyesvonat délután	1.53
Keresztes-Jugoszlávia vegyesv. délután	4.15
Aradról személyvonat délután	4.34
Zsombolyáról vegyesvonat d. u.	4.45
Báziásról személyvonat délután	5.25
Resicáról gyorsvonat délután	6.—
Radnáról vegyesvonat délután	6.05
Aradról gyorsvonat délután	6.19
Zsombolyáról szimplon délután	6.22
Nagyszentmiklósról sz. v. d. u.	6.30
Csanádról személyvonat délután	6.30
Resicáról személyvonat délután	7.20
Bukarestből személyvonat d. u.	7.35
Buziásról vegyesvonat délután	7.40
Perjámos-Valkány vegyesv. d. u.	7.45
Aradról személyvonat este	10.—
Bukarestből gyorsvonat este	10.33
Buziásról személyvonat este (csak vasár- és ünnepnapokon)	10.45
Zsombolya-Szeged sz. v. este	11.40

A NYUGAT

június 16-iki számát Éber Ernő „Parasztors” című tanulmánya vezeti be, amelyben az író feltárja a magyar parasztagdalkodás hibáit és hiányait, a politika számára is becses szempontokat nyújt a haladás és jólét irányában. „H. G. Wells hitvallása” címen Görög Imre írt tanulmányt, Elek Artur pedig Zichy Mihály művészetét méltató szünetese száz éves fordulója alkalmából. A szám szépirodalmi részében Laczkó Géza érdekes lírai novelláját találjuk (Salome Nyáradsz: redán), továbbá Kassák Lajos önéletrajzának új, pompás humoru fejezeit. Babits Mihály két szép Browning-verset fordított le, Tereszcsényi György és Kampis Lajos novellákat írtak. Külön érdekessége a számnak két nagytehetségű fiatal magyar költő bemutatkozása: Alaksza Ambrus hét, Tamas Sári tíz versével szerepel egyszerre. A kritikai rovatok közleményeiből kiválik Kassák Lajos kemény bírálata Wells Clissold-jából, Füst Milán cikke Szabó Lőrinc költészetéről, Bonkáló Sándor két orosz elbeszélőről, Gersinről és Lyeszkovról írt, Schöpflin Aladár pedig a Faust előadás hibáiról. Egyéb irodalmi, színházi, képzőművészeti és film-aktualitásokról Barta Lajos, Bohuniczky Szefy, Fenyő László, Fónagy Béla, François Gachot, Hevesy Iván, Kárpáti Aurél, Komlós Aladár és Kürti Pál számolnak be.

A gada szám ára 50 lei. Negyedévi előfizetési díj 250 lei.

Főbizományos:

„PALLAS”

könyv- és lapterjesztő vállalat

CLUJ.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Fizessen elő

a Déli Hirlapra!

Ma feladja holnap megjelenik holnapután eredményt hoz hirdetése a Déli Hirlapban